

108

1781

N°. 5. Eesti:Ma Rahwa

Kalender,

ehk

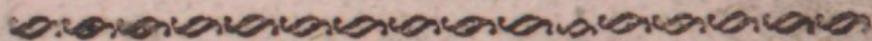
Täht-Ramat

1781

Nasta peäle, parrast meie

Issanda Jeesuse Kristuse

Sündimist.

Talliinas,

Erükkitud Lindworse Kirjadega.

Värrast sedda kallist JEsusse Kristusse
sündimist, on tännarose 1781. aasta.

Värrast ma-ilma lomist	5730
Värrast Lutterusse õige Usso ülles- wõtmist	264
Värrast wanna katko	124
Värrast sedda kui wäggi Pranburgi laks	102
Värrast sedda kui Tsompä põllend	97
Värrast sedda sure nälja hakkatust	86
Värrast teist katko	71
Värrast meie armolissema Keiseri ja Sure Prava K A E A R J A sündimist	52
Värrast sedda kui ta hakkand wallit- sema	39

Pühha-Päwa märk

C.

Toulo-ja Bastla päwa wahhel, on
7 Rõddalat ja 4 Päwa.

Märkide selletaminne.

● Noor ku.

☾ Esimenne werendel.

● Täis ku.

☾ Wiimne werendel.

✠ ✠ Hea aadrit lasta.

☉ Hea kuppõ lasta.

✠ Hea arstimisse rohõ wõtta.

✠ Hea külwada ning istutada.

● Hea lapsi wõbrutada.

✠ Sedda, mis pitkaliste peab fastwama.

☞ Hea puid raiuda hone tarwis.

☞ Ahjo tarwis.

p. parrast.

p. l. parrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

JANUARIUS. Neäri = Ku.

Kristusse Uंबरleikam: Luk. 2, v. 21.

1 Rede	Neäri-Pääw.	Uita Jesus!
2 Laupääw	Abel, Set.	Emilne

JESUS Egiptusse maal, Matt. 2, 13.

3 Pühhapääw	P. pärrast. Rede. P.	ja
4 Esmaspääw	Enof	lumme=
5 Teisipääw	Metusalem	sada
6 Keßnäddal	3 Kuning. P.	(3; 34. t. k.)
7 Neljapäääw	Julianus	do:
8 Rede	Erart	→ pärrast
9 Laupääw	Peatus	sed=

Jesus 12 Nastat wanna, Luc. 2, 41.

10 Pühhapääw	1 P. pärr 3. R. P. Paawli P.	
11 Esmaspääw	Erwain	da
12 Teisipääw	Kein	selged
13 Keßnäddal	Hilarins	● 2, 12. p. l.
14 Neljapäääw	Weliks	→ ja
15 Rede	Sirik	kaunid
16 Laupääw	Risbregt	3 külmad

Sel Kuul on 31 Päawa.

Pulmad Rana Linnas, Joann. 2, 1.

17 Pühapäaw	2 P. p. 3. R. P.	
18 Esmaspäaw	Affel	☉ Ismad.
19 Teisipäaw	Sara	☽ lange
20 Restnädal	Wab. Sebast.	☼ kilm
21 Neljapäaw	Neto	☾ 6, 57. p.l.
22 Keede	Winsent	☽ selged
23 Laupäaw	Lotta	☽ ööd.

Pealikkust Kapernauma linnas, Matt. 8, 1.

24 Pühapäaw	3 P. pärr. 9. R. A.	
25 Esmaspäaw	Paawli ümb.	☼ Niis-
26 Teisipäaw	Polikarpus	☽ fed
27 Restnädal	Krisostomus	☼ uddu-
28 Neljapäaw	Karel	☉ 10, 29. p.l.
29 Keede	Samuel	☽ fed
30 Laupäaw	Udelgund	☼ Päwad.

Wina, Mäest. Matt. 20, 1.

31 Pühapäaw	9 P. 1. R. Aest. P.	
-------------	---------------------	--

12 nel selle ku päwal, kouseb päike kello 2. ning ühhe pole tundi, lähhäb alla, kello 3. ning ühhe pole tundi. Päaw on pitk 7. tundi, ja ö 17. tundi.

FEBRUARIUS. Kiuunla = Ku.

1	Esmapääw	Pirrit	Heitlik
2	Teisipääw	<i>Kiuunla P.</i>	fud,
3	Kestnåddal	Hanna	lumme
4	Meljaspääw	Beronika	<i>r, 49. p. l.</i>
5	Keede	Agata	saddus
6	Laupääw	Tio	└ fed

Kulwi = Mehhest, Luk. 8, 4.

7	Pühhapääw	<i>8 P. : Kr. Uusi. Pühha.</i>	
8	Esmapääw	Kåsperdina	✱ Ilmat
9	Teisipääw	Salomon	tuiso
10	Kestnådda	Kolastika	ga.
11	Meljaspääw	Edo	Nende
12	Keede	Eulalia	● 7, 56. e. l.
13	Laupääw	Peningna	└ jär=

Pimme Tee äres, Luk. 18, 31.

14	Pühhapääw	<i>Vaast. Pühha.</i>	rel
15	Esmapääw	Baustina	on
16	Teisipääw	<i>Basila P.</i>	
17	Kestnåddal	<i>Eufka Väaw.</i>	wäg=

See Kuul on tännawo 28 Päwa.

18 Neljapäaw	Konfordia	ga
19 Reede	Simon Ap.	→ kange
20 Laupäaw	Cigarius	▷ 0, 36. p. l.

Kristusse Riisataminne, Matt. 4, 1.

21 Pühapäaw	1 P. Paast.	kulmat
22 Esmaspäaw	Peetri Päaw	Is
23 Teisipäaw	Serenus	mat
24 Keisnädal	Maddise P.	2 oda-
25 Neljapäaw	Wiktorius	ta.
26 Reede	Nestor	⊕ Wägga
27 Laupäaw	Leander	● 8, 33. e. l.

Kananea: Raesest, Matt. 15, 21.

28 Pühapäaw	2 P. Paast.	Kulm.
-------------	-------------	-------

16 nel selle ku päwaal touseb päike, kello 7. lähhäb
alla, kello 5. päaw on 10, õ agga 14. tundi pitk.

1	Esinaspäärw	Albinus	Kange
2	Zeisipäärw	Medea	••• kúlma
3	Kestnåddal	Eers	••• Ilmade
4	Neljapäärw	Adrian	jårrele
5	Kebe	Janus	→ on
6	Laupäärw	Kotwrid	(1, 27. e. l.)

Sest kes Kurratist waewat, Luk. 11, 14.

7	Pühhapäärw	V. Vaastus	selged
8	Esinaspäärw	Siprian	†
9	Zeisipäärw	Pööri Päärw.	••• pehmed
10	Kestnåddal	Perpetua	ning
11	Neljapäärw	Konstantin	†
12	Kebe	Krefor.	•••
13	Laupäärw	Ernestus	Peärwas

5000 Mehhe söötmissfest, Joann. 6, 1.

14	Pühhapäärw	V. Vaastus	••• 2, 8. e. l.
15	Esinaspäärw	Longinus	paistfed
16	Zeisipäärw	Kert	Ilmad
17	Kestnåddal	Truto	•••

See Kuul on 31 Päwa.

18 Neljapäaw	Willemina	8
19 Keede	Kabriel	Iota.
20 Laupäaw	Matrona	Peaw

Jesús kiwwidega wiisatud, Joann. 8, 46.

21 Pühapäaw	<i>W. Augustus</i>	sullatab,
22 Esmaspäaw	Kawael	D 2, 4. e. l.
23 Teisipäaw	Tiits	... ööd
24 Keeltnäddal	Kasimir	on
25 Neljapäaw	<i>Agast. Mar. P.</i>	kulmad.
26 Keede	Emanuel	Niis-
27 Laupäaw	Kustaw	ked

Kristusse siise: sõitmisses, Matt. 21, 1.

28 Pühapäaw	<i>6 Pühha Paasi. 3, 42. p. l.</i>	
29 Esmaspäaw	Kido	* Pä-
30 Teisipäaw	Udonias	wad.
31 Keeltnäddal	Detlaus	...

Ionel felle ku päwal touseb päike kello 6. lõhhab
 alla kello 6. päaw on 12. ja õ 12. tundi pikk.

WYRZS. Zurri = ehk Mahla Ku.

1 Neljapääw	Suur Nelja P. Karjal. P.	
2 Keede	Suur Keede	Uddu =
3 Laupääw	Werdinand	fed,

Kristusse Ülestousmissesit, Mark. 16, 1.

4 Pühapääw	3 Pühha	3, 17. p. l.
5 Esmaspääw	Seine Pühha	niisked,
6 Teisipääw	Kolmas P.	wahhel
7 Keefnädal	Aron	☩ lummi =
8 Neljapääw	Liborius	☩ sad =
9 Keede	Bogislaus	dused
10 Laupääw	Leo	Ilmat

Kinnipandud ukfist, Joann. 20, 19.

11 Pühapääw	1 P. pärr. Ülest. P.	
12 Esmaspääw	Etsekiel	● 7, 22. p. l.
13 Teisipääw	Serwasius	Niiske.
14 Keefnädal	Kinni Pääw	☩ selle
15 Neljapääw	Karin	☩ järrel
16 Keede	Rudolw	selged
17 Laupääw	Hans	●

Sel Kuul on 30 Päwa.

Heast Karjatsfest, Joann. 10, 11.

18 Pühhapäaw	2 P. pärr. <i>Uuest. P.</i>	
19 Esmapäaw	Simon	☩ peawa
20 Teisipäaw	Adolarius	D II, 29. e.l.
21 Kestnädal	Sulpisius	paistsed
22 Neljapäaw	Kajus	Ilmat.
23 Keede	<i>Jurri Päaw.</i>	Kilmad
24 Laupäaw	Albert	ööd

Urrikesse aia pärrast, Joann. 16, 16.

25 Pühhapäaw	3 P. p. <i>U. P. Mart. P.</i>	
26 Esmapäaw	Etfelias	kange
27 Teisipäaw	Ludolv	<i>C. 2. e.l.</i>
28 Kestnädal	Klaus	☩ tus
29 Neljapäaw	<i>Linno + Päaw</i>	lega.
30 Keede	Reinmund	☩

1 nel felle ku päwal touseb päilik, pole tundi pärrast kello 4. ning lähhab alla, pool tundi pärrast kello 7. Päaw on pikk 15. ja õ 9. tundi.

MÄZUS. Mäio - ehk Peht - Ku.

1 Laupäätw **Boltri Päätw** | Range

Kristusse ärraminuemisest, Joann. 16, 5.

2 Pühapäätw **D. pärr. illest. P.**

3 Esmaspäätw **Leidminne** | Tuul,

4 Teisipäätw Kottard **(6, 23. e.l.)**

5 Kesknäädal Susanna **& selged**

6 Neljapäätw **Tule + Päätw.** agga

7 Keede Tanislaus willud

8 Laupäätw Valerius Ilmad.

Sigest pallumisest, Joann. 16, 23.

9 Pühapäätw **D. pärr. illest. P.**

10 Esmaspäätw Varnabas *****

11 Teisipäätw Viktor **Peäwa-**

12 Kesknäädal Kert **(10, 23. e.l.)**

13 Neljapäätw **Tuur + Päätw.** paiste.

14 Keede Sabina willo

15 Laupäätw Sohwi *****

Rõmustajast, Joann. 15, 26.

16 Pühapäätw **D. pärr. illest. P.**

See Kuul on 31 Päeva.

17	Esmapäew	Erik	tuul.
18	Teisipäew	Nikander	Uddune,
19	Kesknäddal	Potensia	D 5, 39. p. l.
20	Neljapäew	Pill	pärrast
21	Kede	Zesiderius	sedda
22	Laupäew	Emilia	✠

Pühhasi Waimust, Joann. 14, 23.

23	Pühhapäew	<i>Kein Pühhi</i>	sojad
24	Esmapäew	<i>Keine Pühha</i>	Elmad
25	Teisipäew	<i>Kolmas Pühha</i>	Urwak
26	Kesknäddal	Ester	● 10, 56. e. l.
27	Neljapäew	Veet	● ja
28	Kede	Willeim	mürri-
29	Laupäew	Mart	taminne.

Jesus ja Nikodemus, Joann. 3, 1.

30	Pühhapäew	<i>Saad Nunn.</i>	
31	Esmapäew	Wikand	✠

8mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 8. päew on pitk 17. ö agga 7. tundi.

1 Teisipääw	Kotkal	Sel-
2 Kestnåddal	Hiskia	C II, 6. p. 1.
3 Meljapääw	Rasmus	ged,
4 Kede	Liso	sojad,
5 Laupääw	Vonivasius	.. ja

Rikkast Mehhest, Luk. 16, 19.

6 Pühhapääw	1 P. p. 3. a. 3. P.	
7 Esmaspääw	Lukretsia	Kuivad
8 Teisipääw	Medardus	Ilmad.
9 Kestnåddal	Pertram	Ei
10 Meljapääw	Vikem P.	saddo
11 Kede	Blawius	● 10, 35 p. l.
12 Laupääw	Basilides	polle

Suresi Shto: söma aiaast, Luk. 14, 16.

13 Pühhapääw	2 P. p. 3. a. 3. P.	
14 Esmaspääw	Valerius	● lota.
15 Teisipääw	Wirus	Kuiv
16 Kestnåddal	Justina	ja
17 Meljapääw	Kreet	D 10, 29. p. l.

See Kuul on 30 Päwa.

18 Rede	Nikander	willo
19 Laupääw	Kerwasius	tuul,

Raddunat Lambast, Luk. 15, 1.

20 Pühhapääw	<i>3 P. p. 3. a. J. W.</i>	
21 Esmaspääw	Kabel	felle
22 Teisipääw	Alhtasius	→ järrele
23 Kesknäddal	Vasilius	kange
24 Neljapääw	<i>Jani Pääw.</i>	<i>● 8, 2. p. 1.</i>
25 Rede	Kristiana	→ wihtm
26 Laupääw	Jeremias	rahhe ja

Olge armolissed, Luk. 6, 36.

27 Pühhapääw	<i>4 P. p. 3. a. J. W.</i>	
28 Esmaspääw	Josua	mürris
29 Teisipääw	<i>Petr. Paawl. P.</i>	tamis
30 Kesknäddal	Judit	✱. sega.

1 onel felle Ku Päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhab alla. üks werendel pärrast kello 9. Pääw on pitk 18 ning üks pool tundi. On 5 ning üks pool tundi.

1 Meljapääw	Teobald	Wägga
2 Kede	Heina Mar. P.	(4, 26. p. l.
3 Laupääw	Kornelius	sojad

Kohlest Kalla = sagist, Luk. 5, 1.

4 Pühhapääw	5 P. p. 3. a. 3. P.	
5 Esmaspääw	Anselm	pääwad,
6 Teisipääw	Hektor	ilma
7 Keßnäädal	Erino	☞ wih =
8 Meljapääw	Demetrius	mata, ott
9 Kede	Kilian	lota.
10 Laupääw	Israel	☉ 8, 34. e. l.

Wariseride Sigusfest, Matt. 5, 20.

11 Pühhapääw	6 P. p. 3. a. 3. P.	
12 Esmaspääw	Hindrick	Pea
13 Teisipääw	Marrette P.	selge
14 Keßnäädal	Ponawent.	pea
15 Meljapääw	Apoffli Zagg.	pil =
16 Kede	August	wene
17 Laupääw	Alcksius	☉ 3, 6. e. l.

Hel Kuul on 31 Päwa.

4000 Meehe södtmissfest, Mark. 8, 1.

18 Pühhapääw	<i>3 P. 3. a 3. P.</i>	
19 Esmapääw	Kuulina	Taero;
20 Teisipääw	Elias	wihm,
21 Kestnädal	Daniel	mürrista
22 Neljapääw	Apollina	missega
23 Kede	Karolina	2 sojad
24 Laupääw	Kirsti	<i>7. 37. 6. 6</i>

Walle Prohwetidest, Matt. 7, 15.

25 Pühhapääw	<i>3 P. 3. a 3 P. Jakob</i>	
26 Esmapääw	Anno	pa=
27 Teisipääw	Marta	wad,
28 Kestnädal	Beatrix	uddu=
29 Neljapääw	<i>Olowi Pään</i>	sed
30 Kede	Abdon	3
31 Laupääw	Kermann	ööd.

14 nel selle ku päwal, touseb päike 3. werendel pärra kello 3. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitt 14. ning üks pool, 6 agga 9 ning üks pool tundi.

Ullefötsfesti Draja; Piddaj. Luk. 16, 1.

1 Pühhapääw	9 P. p. 3. J. P. Teer. W. C	
2 Esmaspääw	Cleasar	(9, 48. e. l.
3 Teisipääw	Judas	Selged
4 Restnåddal	Tominikus	ja
5 Neljapääw	Eigenius	sojad
6 Rede	Tonatus	It =
7 Laupääw	Siriakus	mad,

Jerusalemma ärrarikmissfest, Luk. 19, 41.

8 Pühhapääw	10 P. p. 3. a. J. P. O.	
9 Esmaspääw	Romanus	(21. p. l.
10 Teisipääw	Laurise P.	Mürri =
11 Restnåddal	Serm	taminne,
12 Neljapääw	Eisebius	Kange
13 Rede	Klara	wih =
14 Laupääw	Ello	maga,

Wariserist ja Tölnarist, Luk. 18, 41.

15 Pühhapääw	11 P. p. 3. a. J. P. Netti	9,
16 Esmaspääw	Isak	Mar. P. (4. e. l.
17 Teisipääw	Quesimus	selle

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Kestnädal	Leno	järrel
19	Neljapäaw	Sebald	willo
20	Kede	Nut	• Zlm,
21	Laupäaw	Wilibert	uddused

Kurdist ja Keletumast, Mark. 7, 31.

22	Pühapäaw	<i>12 P. p. 3. a. J. P. 29.</i>	
23	Esmapäaw	Parfabas	<i>26. p. l.</i>
24	Teisipäaw	<i>Perli Päaw</i>	död,
25	Kestnädal	Ludwil	•••
26	Neljapäaw	Greneus	tuulne
27	Kede	Perent	ja
28	Laupäaw	Mufustin	selge

Preestrif ja Lewiif, Luk. 10, 23.

29	Pühapäaw	<i>19 P. p. 3. a. J. P. Joan. 5</i>	
30	Esmapäaw	Rebekka	† Tacw.
31	Teisipäaw	Benjamin	<i>12. 12. e. l.</i>

14 nel. kelle fu päwal touseb päike 3. werendel
 pärrast kello 4 ning lähpab alla, werendel pärrast
 kello 7 päaw on piik 14. ning üks pool, 8 agga
 9. ning üks pool tundi.

1 Kestnaddal	Etidius	Willud
2 Neljapááw	Elisa	ja
3 Kede	Reinart	niisket
4 Laupááw	Moses	Imat;

Rúmness Piddali: többis: Luk. 17, 11.

5 Pühhapááw	4 P. p. 3. a. 3. P.	
6 Esmaspááw	Magnus	└ tuul:
7 Teisipááw	Regina	● 1, 59. e. l.
8 Kestnaddal	Maria Sünd.	wihma=
9 Neljapááw	Abigael	saddo;
10 Kede	Eobald	✦ uddu=
11 Laupááw	Boori Pááw	✦ sed

Mammonast. Matt. 6, 24.

12 Pühhapááw	5 P. p. 3. a. 3. P.	
13 Esmaspááw	Amatus	└ 5, 35. p. l.
14 Teisipááw	Uwendam.	✦ pilw=
15 Kestnaddal	Nikodemus	sed
16 Neljapááw	Erwemia	└ Pawad.
17 Kede	Titus	selged

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Laupäaw	Werner	☞ päwad
------------	--------	---------

Maini Liina suraust, Luuk. 7, 11.

19 Pühapäaw	<i>7 P. P. 3. A. 3. P.</i>	
20 Esmaspäaw	Tõns	kange
21 Teisipäaw	<i>Matt. P.</i>	<i>☞ 2, 3. P. L.</i>
22 Keeltnäddal	Morits	tuleg a
23 Neljapäaw	Osea	wihma
24 Rede	Kleomas	☞. saddo
25 Laupäaw	Harald	☞ ja

Wee, Lõbbisest, Luuk. 14, 1.

26 Pühapäaw	<i>7 P. P. 3. A. 3. P.</i>	
27 Esmaspäaw	Udolo	Form.
28 Teisipäaw	Wentsel	☞. Koppud
29 Keeltnäddal	<i>Wantsi Päaw</i>	<i>K 4, 51. P. L.</i>
30 Neljapäaw	Hironimus	päwad.

12 nei selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhäb alla kello 6. päaw on pitk 12. ning õ ka 12. tundi.

ORDOBER. Wina = ehf Noja = Ku.

1 Kede	Volrad	⊔ Selgede
2 Laupääw	Zairus	⊔ tuulfe

Suremast Käsjust, Matt. 22, 34.

3 Pühhapääw	<i>18 P. p. 3. a. 3. p.</i>	
4 Esmaspääw	Frants	⊔ Imade
5 Teisipääw	Wides	⊔ järrel,
6 Kestnäädal	Almalia	⊔ II, 10. e. l.
7 Neljapääw	Susanna	⊔ on
8 Kede	Kustaw	⊔ roppud
9 Laupääw	Tomasia	⊔ niisked

Allwatud Inimessest, Matt. 9, 1.

10 Pühhapääw	<i>19 P. p. 3. a. 3. p.</i>	
11 Esmaspääw	Angelus	⊔ ia
12 Teisipääw	Mai	⊔ uddus
13 Kestnäädal	<i>Teressa</i>	⊔ D 5, 36. e. l.
14 Neljapääw	Kaliksitus	⊔ sed
15 Kede	Heddo	⊔ Pääwad
16 Laupääw	Kallus	⊔ odata

Pulma Nidest, Matt. 22, 1.

17 Pühhapääw	<i>20 P. p. 3. a. 3. p.</i>	
--------------	-----------------------------	--

Sel Ruul on 31 Päwa.

18	Esmaspäaw	Lukas	→	Segga-
19	Teisipäaw	Lutsius		ne ilm,
20	Keßnädal	Wendelin	☩	wahhel
21	Neljapäaw	Ursel	☩	8, 30. e.l.
22	Keede	Sewerin		lummi-
23	Laupäaw	Salome		saddo

Runninga Mehhe: Voiast, Joan. 4, 47.

24	Pühhapäaw	<i>1. D. P. 3. A. J. D.</i>		
25	Esmaspäaw	Kristian		wahhel
26	Teisipäaw	Umandus	☩	wihm.
27	Keßnädal	Wilib		pärrest se d
28	Neljapäaw	Engelbregt	→	da selge
29	Keede	Upsalon	☩	5, 22. e.l.
30	Laupäaw	Josawat		ja külmi

Rawwalast Sullasest, Matt. 18, 23.

31 Pühhapäaw | *2. D. P. 3. A. J. D.*

16 nel selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrest kello 7. ning lähhab alla pole tundi pärrest kello 5. päaw on pitk 9. d 15. tundi.

1 Esmaspäätw	Pühhade P.	Wihma.
2 Teisipäätw	Hingede P.	fed
3 Keßnädal	Kottlieb	ja
4 Neljapäätw	Ott	9, 13. p. l.
5 Kede	Käßer	rop =
6 Lauapäätw	Paltser	pud

Kohto = Rahhast, Matt. 22, 15.

7 Pühhapäätw	23 P. p. 3. a. 3. P.	
8 Esmaspäätw	Brits	Ilmad
9 Teisipäätw	Teodora	.. külmad
10 Keßnädal	Martin Lutter	ööd.
11 Neljapäätw	Martin Püsk	9, 23. p. l.
12 Kede	Arkadius	Tuulne
13 Lauapäätw	Preedrik	ja

Wiimsest Kohhust, Matth. 25, 31.

14 Pühhapäätw	24 P. p. 3. a. 3. P.	
15 Esmaspäätw	Atanasius	† udu =
16 Teisipäätw	Alwaeus	ne.
17 Keßnädal	Jonas	Müüd

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Neljapäaw	Ezra	akkamad
19 Rede	<i>Isidus</i>	kulmad
20 Laupäaw	Amos	<i>1, 26. e. l.</i>

Hirmsast ärrakaut. tööst, Matt. 24, 15.

21 Pühapäaw	<i>St. P. 3. a. 3. P. Ma. Ohw.</i>	
22 Esmaspäaw	Sesilia	Päwad
23 Teisipäaw	Klement	lummi-
24 Kesknäddal	Josias	faddo
25 Neljapäaw	<i>Kadriina V.</i>	ja
26 Rede	Konrad	tuisf
27 Laupäaw	Isai	<i>2. 50. p. l.</i>

Kristusse sise: sõitmisest, Matt. 21, 1.

28 Pühapäaw	<i>Kr. Tull. P.</i>	tulle-
29 Esmaspäaw	Ewert	...
30 Teisipäaw	<i>Andrese V.</i>	ma.

3mal selle ku päwal tousel päike pole tundi pärrast kello 8. ning lähhäb alla pole tundi pärrast kello 3. päaw on pitf 7. ö agga 17. tundi.

1	Kestnåddal	Arent	Sullad
2	Neljapääw	Kandidus	niisket
3	Keede	Barbo	↳ Ilmat
4	Laupääw	Agaton	⊙ 8, 16. p.l.

Tähhet enne wimist Päwa, Luk. 21, 25.

5	Pühhapääw	2 Kr. Tull. P.	
6	Esmapääw	Niggolas	Kange
7	Teisipääw	Natalia	tuul.
8	Kestnåddal	Maria Sam.	Selged
9	Neljapääw	Juhlum	↳ Päwad
10	Keede	Lühem P.	kül
11	Laupääw	Elso	⊙ 5, 5. p.l.

Joannes Bangi, Lornis, Matt. 11, 2.

12	Pühhapääw	3 Kr. Tull. P.	
13	Esmapääw	Eutsia	↳ maga.
14	Teisipääw	Nikasius	Parrast
15	Kestnåddal	Johanna	⊕ sed
16	Neljapääw	Lidia	⊙ da
17	Keede	Albina	sulla

See Kuul on 31 Päwa.

18	Laupäaw	Kristow	8	ja
Joannesse Lunnistusfest, Joan. 1, 19.				
19	Pühhapäaw	<i>Kr. Tull P.</i>	<i>8, 3. p. l.</i>	
20	Esmapäaw	Abraam		niisk.
21	Teisipäaw	<i>Toma P.</i>		Selged
22	Refnäddal	Peata		kulmad
23	Neljapäaw	Ido		Päwad
24	Keede	Eva		lõppe-
25	Laupäaw	<i>Soulo</i>		tawad

Sest Immeks-pannemisfest, Luk. 2, 33.				
26	Pühhapäaw	<i>P. p. Kr. Tull. P. Teine P.</i>		
27	Esmapäaw	<i>Kolmas Püh.</i>	<i>Co, 35. e. l.</i>	
28	Teisipäaw	<i>Süta Laste P.</i>		
29	Refnäddal	Noa		
30	Neljapäaw	Tawet		aasta.
31	Keede	Silvester		

10 nel selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 3. werendel pärrast kello 2. päaw on pitk 5. ja üks pool tundi, õ agga 18. ja üks pool tundi.

Päwa = ja Ku = Warjuta =
misses.

Päaw saab kül sel aastal, kaks-
kord warjutud: Esimenne Warju-
tamine on kahheteistkümmemal Jür-
ri: Ku Päwal, teine Warjutamine
kuemal Wina-Ku Päwal, agga mok-
lemad Warjutamissed ep olle meie
Paikus nähtawad.

Ku ei sa sel aastal foggoniste mit-
te warjutud.

Teada antakse:

Neile, kes hirmustawad Paede la-
dale tulla, et Paede liinas kolm korda
aastas lata petakse; 1) 3mal Kuuinla ku
päwal, ehk Päwa pärrast Kuuinla pä-
wa; 2) 25mal Jani ku päwal ehk päwa
pärrast Jani päwa, ja 3) 21sel Mihkli-
ku päwal, ehk Maddisse päwal.

Weel antakse teada et Neäri ku teisel,
kolmandamal ja neljandamal Päwal,
Weiste=Doste, ja keigesuggu Kaupa Lata
petakse Kirrimäe Moisas, Niggola=Rih-
helkõnnas Läne=Maal.

Kolme Kuninga Pühhal saab Rosen-
dahli=Moisas (Merjama) Rihhelkõnnas
üks Lada=Päew petud.

Weel antakse teada et Merjama Kirriko
jures kolmandamal Kristusse Tullemissse
Pühhal Joulo kuus igga aasta Weiste=
Doste ja keigesuggu Kaupa Lata petakse.

Rues

Kues Jäggo.

§. 266. Se peäle tullid need seitse Mäl-
ja-Nastad, nenda kui Josep olli ütelnud ;
ja Mälg olli keige Made sees seäl ümber-
kaudo, agga Egiptusse-Maal olli Leiba,
sest et Rahwas sedda ette ollid teadnud.
Siiski nende Barrandus löppes pärrast
Ka Otsa, ja Rahwas tuli Runningalt
Leiba sama. Runningas juhhatas neid
Joseppi jure ; mis temma nelle ütles,
sedda piddid nemmad teagama. Siis Jo-
sep teggi keik Wilja-Barrandusse. Pai-
kad lahti, ja müüs Egiptusse-Rahwale
Wilja ; ja se peäle tuli Junimesi otse
keigest Mailmast kofko, seält Wilja ost-
ma sest et Mälg olli Wolmust wõtnud
keige Made sees.

§. 267. Sesamma Mälg olli Ka Kanaa-
ni Maal, kus Joseppi Zesa ja Beinnad-
ellapid (§ 236.). Kui seäl kuulda sadi,
et

et Egiptusse. Maal Wilja müdi, siis Is-
rael satis künne om nast Poegadest sen-
na, omma Rahha eest Wiija ostma; ja
se kelgenorent Poeg Benjamin jäi ta jure
Kois et temmale mitte ka Billetsust ei juh-
taks, nenda kui ennemaioste Joseppile, kes
temma teada ammo jo surnud olli (§.
245.). Need said Egiptusse-Male, ja
tullid selle ette, tedda Kunningas omma
Rigi-Üllewatajaks olli seadnud, ja kellele
ta omma Kele järrel ühte teist Nimme
olli annud.

§. 258. Nemmad tullid, ja Kunnarda-
sid Joseppi eite omma Silmill ja Mani
mahha, nenda kui Kunningas olli käsknud
tedda auustada (§. 263.). Josep tundis
neid warsi, et nemmad temma Wennad
ollid, kes tedda woõra Rahwa Kätte il-
ma Armota ollid ärramünud (§. 243.),
ja temma Mele tullid ta Annenäud, mis
ta

ta nende Kummardamisest olli näinud
(S. 238). Ugganemmad ei tunnud tedda,
egga wolnud sedda mõtteldagi, et nende
müdüd Wend seal ni sure Au sees piddi
ollema. Josef teggi ennast ka hopis woõ-
rafs nende wasto, ja rāfis ühhe Kelesel-
letaja läbbi nendega wägga kowwastre, ja
ütles neid sallajad Ma - Kulajad ehk Pio-
nid ollema, kes ühhe reise Kunninga Heaks
ehk tahhaksid wadata, kus se Ma lahti
olleks, et Sõa - Wäega peäseks sisse tul-
lema.

§. 269. Nemmad tunnistasid siis wäg-
ga allandikkult, temma ette, et nemmad
mitte sallajad Ma - Kulajad ei olleks, waid
nemmad olleksid keik Kanaani - Maalt,
ühhe Mehhe Pojad, ja õiged ja truid
Mehhed, kes mitre Walskust ei pragiks;
ja ütlesid: Meid ollid kakssteistkümmend
Wenda; se noorem on praego weel meie
Issa jures, ja sedda ühte ei olle enam ol-
lemas.

lemas. Joseppil oli se wägga Rõmuks,
fui ta seddawisi neilt kuulda sai, et ta Is-
sa weel Elus oli, ja et ta ainus lihane
Wend Benjamin ellas. Sedda tahtis
temma hea Melega nähha sada.

§ 270. Sepärrast ütles temma nelle :
Sest peab tuntama, kas teie selged ollete,
fui teie omma noremat Wenda seie sada-
te; ja enne ei pea teie mitte silt ärramin-
nema, enne kui temma saab seie tulnud.
Pätkitage sepärrast üks ennestest seast sen-
na, redda seie toma, ja teised peawad ni
kauaks kinni jama, et sest nähha saab, kas
teie Rõnned tõsised ja selged on ehk mit-
te. Ja ta panni neid Wahhi alla kolmeks
Päwaaks.

§ 271. Selle järrel kutsus ta neid ues-
te ennestest, ja ütles : Kui teie õiged
Wahhed ollete, ja mitte Wõnid, siis jägo
üks teie Wendadest kinni seina Wangi-
Honesse, ja teised mingo, ja wolge Wilja

(

Rojo

Kojo selle Mälja pärrast, mis teie Maja-
des on, ja need togo se nozem Wend seie
minns jure, et teie Könned töeks sawad,
ja siis ei pea teie mitte surema. Sedda
piddid nemmad nüüd kül teggema, sest mui-
do ei peasnud nemmad seält mitte ärra.

§. 272. Ja nende Pat sulli nende Mele,
mis nemmad Joseppiga ennemulste ollid
teinud, ja ütlesid issekeskis omma Keeli:
Töeste, meie olleme Süallused omma
Wenna pärrast, kelle Hinge. Abhastust
meie kül näggime, kui ta meid ni wägga
ellandikkult pallus, ja meie ei wötnud
tedda mitte kuulda (§. 243.); sepärrast
on teil se willetsus ja Riisaminne nüüd
meie peals tulnud. Ruben ütles neile:
Eks minna västinud teile, ärge tehke tem-
maga mitte Datto (§. 240.), agga teie
ei wötnud mind mitte kuulda? Wadage,
nüüd noutakse temma Werri tagga!

§. 273. Keil sedda moistis Josep wäg-
ga

ga selgeste, mis nemmad nenda Ebreä.
Keeli temma kuuldus räkisid, et ta kül en-
nast hopis woõrafs teggi, nenda et üks
Keleselletaja nende wahhel piddi räkina
(§. 268.). Ta pöras ennast ärra nende
juresst, sest et Nutt temma peäle kippus,
kui ta nende Rõnned kulis. Siis tuli
ta jälle nende jure, ja lastis wõtta ühte
nende seast, Simeon Nimmi (§. 184.),
ja tedda seuti nende Silma ees kinni; se
piddi jäma Wangiks, senni kui nemmad
se norema Wennaga temma jure taggasi
tulleksid.

§. 274. Ja temma lastis nende Kottid
Wiljaga täita, ja käsks omma Wälja-
Andiattete, et nemmad iggaühhele tem-
ma Rahha piddid ta Kotti sisse taggasi
pannema, ja neile Tee-Roga kasa and-
ma Tee peäle. Keik sedda tehti neile, ja
nemmad tõstsid ommad Wilja Kottid
omma Eeslide Selga poikiti, nenda kui

Kui seäl Maal se Veuv' olli, ja hakkosid
Rojo pole minnema. Kui nemmad Oma-
jale said, wõttis üks nende seast onnma
Kotti. Su lahti, ja leidis onnma Rahha,
se olli temma Kotti. Suusse seutud. Ta
râkis sedda onnma Wendadele, ja nem-
mad ehmatasid keif wägga ärra, nenda,
et nende Südda löi wärrisema, ja ütles-
sid: Mikspärrast on Jummal meile sedda
teinud?

S. 275. Nemmad ssaid Rojo, ja râl-
sid onnma Issa Israeli eite, keif mis neile
Egiptusse. Maal olli sündinud ja rõhtud,
ja et üks neist olli piddand Wangiks siä-
na järrele jâma, senni kui nende noress
Wend nende Seltsis siäna lähheks. Ja
se sündis, kui nemmad onnmad Kottid
tühhendasid, siis leiti iggâühhe Rahha,
Kufkruga temma Kotti. Suust: se teggi
neile ja nende Issale hopis suurt Kartust;
ja Israel ütles: Teie tete mind minna
Las-

Eastest lahti ; Josep ei olle ennam ; Simeon ei olle ka ennam ollemas ; je Benjamin tahhate weel weel ärrawotta : keik se tulleb minno peäle !

§. 275. Ta keigewannem Poeg Ruben astus ta ette ja ütles : Surreta kaks minno Poegadest, kui minna tedda so jure ei to ; anna tedda minno Holeks ja minna toon temma so jure taggasi. Agga Jakob ehk Israel ei woinud sedda kuuldagi, waid ütles : Benjamin ei pea mitte teie kasa minnema ; sest temma Wend on jo furnud, ja temma on üksi üllejänud (Raeli Poegadest §. 231.) ; kui temmale nüüd Willetsus juhtuks selle pikka Tee peäl, siis sadate teie minno hallid Juuksed Murrega Hauda !

§. 277. Menda se jäi siis essiti ; agga Mälg olli kange seäl Maal, ja kussagi ei

olnud Bilja sada, kui Egiptusse Maal.
 Kui nüüd se Billi sai ärrasõdud, käsles
 Israel ommad Bojad jälle miinna seält
 Bilja ostma. Siis tuli temma neljas
 Boeg Juda (S. 184.), ja ütles omma Is-
 sale: Kui sa meie noremat Benda meie
 Seltsi annad, siis tahhame miinna
 sulle seält Leiba ostma; agga kui sa
 tedda ei tahha meie kasa anda, siis
 ei lähhe meie mitte sinna, sest se Mees,
 kes selle ülle on seätud, ütles meile
 wägga kindlaste, et meie temma Silma-
 de ette mitte ei piddand sama, kui meie
 norem Wend meie kargas ei olleks (ja il-
 ma temma teadmatta ei woinud ükski seäl
 Bilja sada.)

S. 278. Israel ütles: Mikspärrast ol-
 lete teie mulle sedda Kurja teinud, et teie
 selle Mehhele teada andsite, et teil weel
 üks Wend olleks? Nennad wastasid:
 Se

Se Mees küssis wägga mele Suggulas-
te ja Seltsi järrele ; kas meie Issa weel
ellaks ; kas meil weel üks Wend olleks ?
ja meie räkifime sedda ülles, mis tössi ol-
li : kas meie woffime sedda möttelda, et
ta meid piddi käästima, meie Wenda sen-
na temma jure tua ? Israel ei tahtnud
weel mitte, agga se se Nälga sundis neid
takka.

§. 279. Siiš ütles Juda, kes omma
Wendadel Nouandjaks olli olnud, Jo-
seppit ärranüa (§. 242.) : Anna Benja-
min mele kasa, süs lähheme senna Wilja
toma, et meie Ellusse jame, ja et sinna
isse, ja meie omma wäetima kastreaga mit-
te Nälga ei sure ; minna ollen temma eest
Käämees ; ja minno Käest pead sa tedda
noudma : kui ma tedda sinno Käite tag-
gasi ei to, ja ei sada tedda seie so Silma
ette jälle seisma, süs olga ma sinno ees
süallune keige omma Ello : Uja ! Sest kui

mitte ei olleks selle Usja parrast wiwinud,
siis olleksime jo laskford joudnud se Usja-
ga seäl kätja.

S. 280. Se peäle ütles nende Issa Is-
rael: Kui se nüüd nenda peab ollema,
siis mingo teie Wend teie kasa; ja wõlke
Kanaani- Ma teigeparremat ja kallimad
Kaupa omma Kottide sisse, ja wige sed-
da selle Mehhele Meleheaks; ja wõlke
kähewõrra Rahha enneste kasa, et se
Rahha ka temma Kätte saab, mis teie
omma Kottide Suus leidsite; sest ehk se on
lõggematta sündinud. Ja se teigewäg-
gewam Jummal andko teile Hallastust
selle Mehhe ees, et ta lasseks teie teine Wend
Simeon, ja Benjamin ka, teie Seltis
jälle ärratulla! Agga minna saan kül om-
ma Eastest lahti, nenda kui ma jo mon-
nest ollen ilma jänud!

S. 281. Remmad teggid teie nenda, kui
nende Issa neile rälis, ja haklasid min-
ne

nema, ja Benjamin läks nende Seltsis. Nemmad saidad Egiptusse. Male ja rullid Joseppi ette. Josep näggi Benjamini, ja ta Südda wärrises leit se Rõmo pärrast, nenda et ta ei woinud nendega räkidagi, waid käsks omma Roja-Üllewatajale, et ta neid piddi wima Joseppi ennese Majasse, ja Louneks Roga walmistama, et nemmad temma jures sõõksiwad. Se Roga-Üllewataja läks nendega süna.

§. 282. Agga kui nemmad sedda näggid, et neid Joseppi Rotta widi, siis lõwad nemmad hopis kartma, ja mõtlesid ja ütlesid issekeskis, et se kui selle Rahha pärrast olleks, mis nemmad esimesse Korra Aleges omma Rottide seest ollid jälle leidnud (§. 275.); sepärrast astusid nemmad selle Mehhe ette, enne kui nemmad weel sisse läksid, ja räkisid temmale wäljas Ukse ees, et nemmad wimati iggaüks om-

ma Rahha omma Kottide Suust ollid leidnud, ja et nemmad sedda nüüd jälle taggasi tonud, ja teist Rahha seal jures, ueste Leiba osta; ja ütlesid: Meie ei tea koggonist, kes sedda meie Kottide sisse on pannud.

§. 283. Se Roja - Ullewataja ütles: Olge Rahhul selle polest, ja ärge kartke! Teie Summal on teile ehk sallaja Warandust teie Kottide sisse annud, sest teie Rahha on minno Kätte sanud. Ja temma tõi nende Wangi jänud Wend Siimeon nende jure wälja (§. 273.), ja wiis neid, nende Ceslitrega, Joseppi Kotta, ehk Due sisse, ja andis nelle Wet endid puhastada, ja nende Ceslittele anti Süa ette. Nemmad puhastasid siis ennast, ja seädsid ommad Melehead walmis (§. 280.); ja kui Josef Lounel Rojo tuli, wisid nemmad temmale need Annid, mis nende

nende Jõsa neid olli Kõsknud Kasa wõtta ;
ja kumardasid seäl jures temma ette
Mani, ja pallusid sedda Heaks wõtta!

§. 284. Jõsep lastis sedda nende Kõest
wastewõtta, ja küsisneilt: Kas teie wan-
na Jõsa, kedda teie räkisite, on alles El-
lus weel, ja kuida temma Kõssi kãib?
Nemmad ütlesid wägga allandikkult:
Sinno Sullase, meie Jõsa Kõssi kãib
hãsti, ja temma ellab alles! Seäl jures
kumardasid nemmad Peaga, ja heitsid
Silmili ta ette mahha. Eks siin Jõsep-
pil piddand ta ennemuistsed Uunenãud
jãlle Mele tullema (§. 268.)! Temma
panni teigeenõam omma Emma Poega
Benjamini tõhhele (§. 231.), ja Kõssis:
On se teie noorem Wend, kedda teie mulle
räkisite? ja ütles temmaie: Jummal ol-
go sulle armolinne, mo Poeg!

§. 285. Ennam ta Südda ei kannud üt-
 telda; ta töttas seält ärra, ja orsis Pai-
 ka, kus ta saaks nutta, ja läks kõrwale
 ühte Kambri, ja nuttis seäl, ja andis Jum-
 malale Zaewas Au, kes tedda olli lastnud
 sedda Päwa nähha sada, et temma Wend
 Benjamin temma ees seisís. Kui ta om-
 mad Silmad sai kuitwatand, tulli ta jälle
 Suppa nende jure, ja käs kis Leiba Lauale
 panna. Sedda pandi ja seäri siis essiti
 Josepille issepäints, sest et temma se kei-
 geüllem olli, ja orse Ruuninga Järgmin-
 ne Au polest (§. 263.); siis temma Wen-
 dadele ka issepäints, ja nende Egiptusse-
 Ma Meestele, kes seäl piddid söma, jälle
 issepäints ehk isse Laua peäle, sepärrast
 et Egiptusse-Ma Rahwas mitte ei pru-
 kinud sibheskous sira Ebreä-Rahwaga,
 sest et nemmad teist usko ollid.

§. 286. Kui keik walmistud ja kaet
 olli, seädis Josep puhhas ommad Wem-
 nad

mad nende Wannadusse järrel istuma ;
 sedda keigewannemat essiti, ja need teised
 keik sedda möda omma Sündimisse Näs-
 tade järrel. Sedda pannid nemmad wäg-
 ga immeks, kudda se, kes nende armates
 üks Egiptusse-Ma Mees olli, sedda os-
 kas tehha ! Joseppi Eua peält tõsteti
 Noga ja widi nende ette, ja Beajamini
 Dssa olli ilka kül wiskord ennam, kui
 nende teiste Dssa. Nenda sõiwad ja
 jõiwad nemmad Joseppi Silmade ees ;
 aaga se keik olli nende Melest wägga im-
 me Nõsi.

§. 287. Kui nemmad said sõnud, ütles
 Josep Egiptusse-Reeli omma Roja Ülle-
 watajale, ta peaks nende Kottide sisse
 Wilja täitma, ni paljo, kui nende Ees-
 lid tal sudaksid kanda ; ja käskis tedda
 keik nende Rahha jälle panna nende Kot-
 tide sisse (§. 274.), ja peälegi piddi ja
 panna Joseppi Hõbbe. Karrikas ehk

Peeter, kusi seest ta pruukis jua, selle keige-
noremä Mehhe Kotti sisse. Keif sedda
tehti Joseppi Kasko möda, ilma et nem-
mad sest teadsid. Ja teisel Homikul, kui
Walge sai, sadeti neid minnema, keif
nende Eeslittega ja Wiljaga.

§. 288. Nemmad salwad agga Eimast
wähjalainud, ja polnud mitte weel kau-
gele sanud, siis käskis Josep omma Ko-
ja - Ülrewatajat, ta piddi neid takkaajama,
ja kui ta nende jure saaks, neile ütlemä:
Mikspärrast tasute teie Kurja Hea eest?
Se karrikas, kusi seest mo Issand jooß,
ollete teie kasa wõtnud; kurjaste ollete teie
sedda teinud! Temma ajas neid takka,
ja kui ta neid Tee peäl Kätte sai, räkis ta
neile needfammad Sannad.

§. 289. Nende Meel sai otse ölete pah-
haks, kui nemmad sedda kuulsid; nemmad
ütles

ütlesid : Mikspärrast väg'b mo Issand
seddawisi ? Se olleks so Sullastele wäg-
ga Teotusleks, kui meie sedda olleksime
teinud. Se Rahhagi, mis meie omma
Kottide Sunst leidtime, tõime meie Ka-
naani-Maalt taggaft so Kätte jälle. Kui-
da p'ddime meie siis so Issanda Majast
Hõbbemat ehk Kulda marrastama ? Se-
samma, kelle jureft se meie seast leitakse, se
o'go Surmawäär, ja meie keik tahhome
so Pärris. Sullased olla, kui se meie Kä-
on.

§. 290. Se Tarka-Miaja ütles : Olgo
se nenda teie Sannade järrele ; se, kelle
jureft se Kärrikas leitakse, se jägo minnu-
le Sullaseks, agga teie teised peate ilma-
süta ollema. Ja nemmad tõstsid warfi
keik ommad Kottid omma Eeslitte Sel-
jast mahha, ja iggamees teggi omma Kot-
ti Su lahti, et ta piddi otsima. Ja tem-
ma hakkas selle wannema Kottist peäle,

ja otsis neil keikil läbbi, senni kui ta sai
Benjamini Kotti jure, seält leiti se Kar-
rikas. Se teggi neile hirmust Chaatust ;
nemmad kääristasid ommad Rided lõhki,
ja ei teadnud, mis nemmad piddid ütles
ma: ja panniwad iggamees omma Koorm
jälle omma Eesli Selga, ja läksid Piina
raggasi.

§. 291. Nemmad tullid Joseppi Kotta,
ja langesid temma ette keik omma Silmi-
li mahha. Temma ütles neile: Mis Te
ie on, mis teie ollete teinud? Eks teie tead-
nud, et minnosuggune Mees sedda pea
woiks ärraarwata? Juda Süddames
olli keigesurem H'rm, sest et temma omma
Jesale olli tootand, Kämees olla Benia-
mini eest (S. 279.); temma hakkas sepär-
rast räkima ja ütles: Mis peame meie om-
ma Jssandale ütlesma, ehk mis peame
meie endid õigeks arwama! Jummal on
meie

meie Üllekohhut lastnud meie Kätte tulla
(§. 272.); wata, meie jame omma Issa
sandale Parris = Sullasiks, ni hesti meie,
kui se, kelle jurest se Karrikas on leitud!

§. 292. Müüd Kristus Josep neid kelge-
raskemalt, ja se oli se wiimne Sirm, mis
ta neile teggi nende endise Üllekohhto pär-
rast; ta ütles: Se olles mulle Teotus-
seks, kui ma teid. Keik selle pärrast kinni-
peaksin; se Mees ühhi, kelle jurest se Kar-
rikas leitud, se peab mulle Sullasiks
jama, agga teie teised, minge Rahhoga
omma Issa jure taggasi. Se Sanna
käis neil hopis läbbi Süddame, ja sed-
da hirmsamat August ei woinud ta neile
moista, kui sedda, et Benjamin pididi
järele jama.

§. 293. Juda astus siis temma liggi,
ja ütles: Ma pallun, mo Issand, lasse
X 9 omma

omma Sullast ühte Sanna räkida so
Rõrwade ette, ja ärgo süttigo so Wihha
mitte pollemaso Sullase wasto, sest sa
olled nenda Kartusse-wäärt kui Barao!
Sepeälerräkis ta temma ette wägga halle-
daste keik, mis Waeraga nemmad om-
ma noemat Wenda ennesta kasa sanud,
sest et nende Jäsa tedda mitte polnud taht-
nud lasta ennese juwest ärramiinna (§.
276.), sepärr et se reine Poeg sest Mae-
sest enne io Otsa sanud, ja temma arma-
tes kõi ärramurtud olleks (§. 245.); ja
temma Hing armatseks wägga sedda
last, j. t. S.

§. 294. Ja kui minna (ütles temma)
so Sullase, omma Jäsa juure taggasi tul-
leksiin, ja se noem Wend ei olleks meie
Seltsis, siis sünnib se tõeste, et ta surreb,
ja et meie, so Sullased, omma Jäsa hal-
lid Juuksed Murrega Hauda sadame. Ja
minna

minna ollen ennast Rāemehhefs heitnud
temma eest omma Jēsa jures, nenda et
ma ütlesin: Kui minna tedda so jure tag-
gasi elto, stis olga minna Cūallusefs ar-
wata omma Jēsa ees keige omma Ello-
Uia. Ja nüüd pallun ma, lasse mind
jāda selle nore Mehhe asseme'e Sullasefs
omma Jēsandale, et temma omma Ben-
dadega saaks taggasi minna omma Jēsa
jure; ja et minna sedda Kurwastust ja
Unnetust ei sa nähha, mis mo Jēsale juh-
tub, kui minna ilma temmata peaksin om-
ma Jēsa jure taggasi minnema.

S. 295. Nüüd ei woinud Josef ennast
ennam plddada; ta näggi nende fuurt
Hinge. Wcewa, ja et nemmad omma
kurja Tō eest kül jo Hirno ellid tunda
sanud kel; ennam Juda, kes keigesurem
Cūallune nende seas olli olnud, kui Jo-
seppit ärramüdi (S. 242.): sepärrast hūdis
ta

ta Egiptusse. Keel Keikide ees, kes ta jures
seisid, et iggamees temma jurest piddi
wõljaminne; ja Josep jäi üksi omma
Wendadega Tuppa. Siis hakkas ta nut-
ma sure Healega, nenda et teisid wäljassi
sedda kuulsid; ja ütles neile Ebreä. Kee-
li: Minna ollen teie Wend Josep; kas
mo Issa ellab tõeste weel!

S. 296. Temma Wennad ei woinud se
peäle Sannagi wastada: nende Hirni
läks nüüd weel suremaks, kui nemmad sed-
da kuulsid, sest nende Patt tulli nüüd keik
nende Mele, mis nemmad temmale ja
omma wanna Issa Kurwastusseks ollid
teinud (S. 243. 244.). Agga Josep kutsus
neid liggi, ja ütles: Ma ollen sesamma
Josep, kedda teie ärramüsite; agga ärge
sago nüüd teie Meel pahhaks issekeskis,
ja ärge wihhastage teise teise peäle (S.
272.), et mind siis ärramüdi; sest se en
tele

teie Ello: Üllespiddamisfe pãrrast' sündi-
nud, ja Jummal on mind otse teie eli feie
lãkkitanud; sest Paas Nastad on Mõlg
olnud siin Maal, ja wiis Nastad on weel
ees, et ep olle Kõndi egga Leikust. Ja teie
ei olle mind feie lãkkitanud, waid Jummal
on mind lastnud teie eli feie sada, et ta
minno lãbbi teilegi Wilja Suggu Ma
peal õllejãrtaks, ja teid Elus peaks ja
Arrapeãstaks.

§. 297. Ja nüüd, jendke ja mingeminno
Jõsa jure, ja rãkige temnale, et nenda
õtleb temma Poeg Josef: Jummal on
mind keige Egiptusse-Kuningriiki õlle ni
hãsti kul Wallitsejaks pannud: sepãrrast
tõtta minno jure tulla, et sa siin minno
liggi olled Roseni-Maal (se oli õks Euf
Egiptusse-Maast, mis nenda nimmeta-
di); seãl pead sa ellama keige omma Poe-
gadeja Poja-Poegadega, ja so Puddo-
Eojus.

Lojuesed ja so Weiksed, ja keik, mis sul
jal on; ma tahhan sind sinu toita, ja keik
so Perre-Nahwas, ja keik, mis sul on,
et sa mitte kehwas ja Sandiks ei jä om-
ma Perrega, sest sedda Nälga on weel
wiis Aastad. Ja üttelege temmale, et teie
keikide Silmad mind on näinud, ja et minno
Su teile sedda on rääkinud; ja nimmerage
temma ette keik minno Au sinu Egiptusse-
Maal, ja keik, mis teie ollete näinud; et
temma agga tõttaks seie tulla.

§. 298. Elis hakkas ta Benjamini üm-
ber Kaela ja nuttis, ja terretas keik om-
mad Wennad öäge Wenna-Wisi, ja
pärast sedda rääkisid temma Wennad
temmaga, ja rullusid temmalt emma
patto andeks. Se Kenne sai pea Kuninga
ette, et Josefpi Wennad olid temma
järe tulnud, ja se Aasi olli hea Kuninga
ja keige temma Teenrite Melest.

§. 299.

S. 299. Ja Kunningas Waras ütles
Joseppile, ta piddi lastma ommad Wen-
nad nende Wilja. Koormad ärrawia
Kanaani Male, ja neile Bankrid ja
Hobbosed kasa andma, et nemisad nen-
dega woiksid omma wanna Issa, ja om-
mad Maesed ja wäetimid Papsed ärratua
Egiptusse. Male. Ja päälegi ütles Kun-
ningas: Ma tahhan teile sedda keigeparre-
mat Maad, mis Epistusse. Kunningri-
tis on, Ellamisse. Paigaks anda, ja söge
keigeparremast Ma. Wilhoast; ja teie Silm
ärgo armatsogo mitte omma Maja Riis-
to, ehk müid tühje Usjo ni kaugele wed-
dada, sest et se, mis keigeparrem Eap-
tusse. Maal, peab teie pärralt ollema. Ni
helde olli Kunningas nende wasto selle
pärrast, et Josef ni paljo ta Melest
maksis.

S. 300. Josef kulutas sedda keit omma
Wendadele, Kunninga Sanna möda, ja
andis

andis nelle Wanfrid Fasa, ja Tee-Mona
Tee peäle; ja iggauhhele andis temma
ühhe Üllikonna Rideid agga Benjamin
fai wiis Üllikonda, ja paljo Rahha weel
peälegi. Ja omma Issale läkkitas ta
kümne Eesli Selgas keigewarremat Egiptu-
tusse. Ma Kaupa ja Barra, ja weel
kümne Eesli Selgas Billia, ja Seiba ja
Mona Tee peäle. Needa satis ta ommad
Wennad minnema, ja ütles nelle wimal's
sedda head Maenitsust; Arge, rielge ehk
tappelge mitte Tee peäl!

§. 301. Seddawisi läksid nemmad
nüüd jure Rómoga, senni kui nemmad sai-
wad emma Issa jure Ranaani-Male (§.
234.), ja rõwad temmale se Poggematta
Sannum, et temma ärrakaddunud Boeg
Jofey weel ellaks, ja et temmal suur Au
ja Wallitus olleks keige Egiptusse. Ma
fees. Se olli Israell Melest üls wägga
imme-

immelinne Assi, nenda et ta sedda essi i
ei woinud koggonit mitte uskuda, ja ta
Eüdda löi keik kohwetama se peäle. Agga
kui ta näggi need Wanfrid, ja keik muud
Kaupa, mis Josef oll läskitand, siis ta
Waim hakkas otse jälle ellama, ja ütles
sure Rõmoga: Gest on kül, et mo Hoeg
Josef weel ellab! ma tahhan minna, ja
tedda nähha sada, enne kui ma surren!

S. 302. Israel läks siis Teele, keige
omma Laste- ja Perrega, ja keige omma
Lojüste- ja Barrandussega. Ja kui ta
sai Beersaba-Linna jure kus Kanaani-
Ma pea hakkas löppema (S. 130.), ohwer-
das temma seäl Ohwrid se ellawa Gum-
malale; ja Gummal watus heideste tem-
ma Ohwri peäle (S. 42.) ja wöttis ta Pal-
wed kuulda, nenda et Gummal enmast
temmale Use ühhes Näggemisses näitas,
ja ütles, et ta ei peaks mitte kartma Egip-
tusse

tusse Male miines, sest et Jummal Tee
peäl ja seäl roodral Maal temma Katisia
rahhas olla, ja temma Papsed ja Suggu-
wõssa seäl surk's Rahwaks tehha, ja neid
jälle üksford Kanaani-Male taggasi sa-
tas; ja Josef piddi omma Kät temma
Siimade peäle pannema, kui ta Surma-
Tund tulleks.

§. 303. Seält hakkasid nemmad min-
nema nende Made sisse, mis Kanaani-
ja Egiptusie-Ma wahhel ollid; seäl olli
essit Edomi, ehk Seiri Ma (§. 219.) ja
siis Arabia kiuwine Ma. Israel isse ja
keik, mis waetimad Papsed ollid, ja tem-
ma Poegade Maesed, widi nende Wan-
kritte peäl, mis Egiptusse Runningas olli
nende järrel läkkitand, neid ärratoma;
ja keik nende Bojussed, sured ja pissokes-
sed aeti kõrwasja järvele, ja keik nende
Warra, mis nemmad Kanaani-Maal
ollid

ollid joudnud sada, olli neil kassas. Sed-
dawisi lääsid nemmad keige se pikka Tee
eddasi Egiptusse=Ma pole, sest Beersa-
ba. Linnast olli weel peäle nellikümme
Wenikorma Maad senna Paika, kuhho
nemmad piddid sama ellama.

S. 304. Meid olli nüüd jo üts kaunis
Hulk Inimesi, nenda kui Jummal A-
braami, Isaaki- ja Jakobbile olli tootand,
et nende Suggu wägga rohkesti piddi sig-
gima, ja neid ni paljo sama, kui Tähta
Taewas, ja kui Uliwa-Põrma Merre äres
(S. 176. 126.): se Hakkatus sellest olli nen-
del Käes, sest Jakobbi ehk Israelli lapsi
ja laste lapsi olli jubba kuuskümme
ja kuus Hinge, kes temmaga ollid Egiptu-
suse=Male tullemas; ja kui temma isse,
ja Josef omma kahhe Wojaga (S. 265.)
senna juure arwata, siis olli neid täis seit-
sekümme; ilma mis keik temma Poe-
gade

gade Maesed, ja monne Poja: Maesed, ja
mu Perre, weel ollid.

§. 305. Kui nemmad liggimale said E-
giptusse: Ma pole, siis Israeli neljas
Boea Juda, läkitadi eli Joseppi jure,
tedda palluma, et ta neid lasseks juhha-
tada, Koseni: Male (§. 297.); Josep-
teggi sedda, ja laskis Hobbosed panna
omma Tõlla ette, ja läks omma Issa
Israeli wasto Koseni: Male, mis üks
Tut Egiptusse. Kuningriikst oli wasto
Arabia Maad. Se Rõõm olli ütlemat-
ta suur, kui nemmad teine teist seäl essi-
mest korda jälle nähha said; nemmad ha-
kasid teine teise ümber Kaela, ja nutsid
selge Rõõmo pärrast, et Jummal neid sed-
da Põlma weel olli lastnud nähha sada,
ja andsid Jummalale Au ja Ritust se eest.
Ja Israel ütles omma Poja Joseppile:
Nüüd tahhan ma hea Melega surra, et
mo

ms Silmad sind on nähha sanud, et sa
alles Ellus olled!

§. 306. Josef headis neid siis siina
ellama, ja õppetas omma Wendi, kudda
nemmad piddid räkima, kui Kunningas
neid ennese ette lassets kutsuda; nemmad
piddid ütlemä, et nemmad Karjatsed ollek-
sid omma Dimmeti polest, nenda kui nende
Wannemadgi enne neid; siis jättaks
Kunningas neid senna Rahho sees ja is-
sepännis ellama, ja ei wõttaks neist ked-
dagi omma Teenriks seada, sepärrast et
Karjatsed ühhed alwad Innimesed ollid
Egiptusse. Rahwa Melest, sest nell olli
wägga hea Wilja. Ma, sepärrast ollid
nemmad ennamiist keik Põllo, Mehhed;
agga Kanaani. Maal olli sel Ajal ennamiist
selge Karja. Ma (§. 84.), ja se armati
keigeüllemaks Mehheks, kel paljo Lojus-
sid ja sured Karjad ollid (§. 158.).

§. 307.

§ 307. Se peäle läks Jofep jälle tag-
gasi, Kunningale sedda teada wima, et
ta Jofia ja Bennad keige omma Laste- ja
Barra- ja Perrega ollid tulnud Egiptu-
tusse- Nigi Rajale; ja ta wöttis wiis
Meest omma Wendadest, kes keigepris-
kemad ollid peält nähha, ennese kasa, ja
panni neid Kunninga ette seisma. Ja
Kunningas Baras küsis neilt, mis
nende Ammet ja Pruuk olleks? ja nem-
mad räkisid nenda, kui Jofep neid olli
õppetand, et nemmad Karjatsed olleksid
nenda kui nende Wannemadgi olnud; ja
räkisid Kunninga ette, et nemmad olleksid
tulnud kui Bodrad ellama Egiptusse-
Maale, sest et Kanaani- Maal wägga
suur Nalg olleks, ja ühtegi Weiste- Sõ-
maega nende Karjale, ja pallusid, et
Kunningas neid lasseks ellada Kofeni-
Maal.

§. 308. Kunningas ütles Jofepile:
Reit

Keit Egiptusse. Ma on sinno Seädusse
all; sada omma Issa ja Bennad keige-
parrema Ma. Kohta ellama; ellago nem-
mad Koseni-Maal! Ja kui sa tead, et
nende seas wahwad ehk kolbamad Meh-
hed on, siis panne neid minno Louste
Ullewarajaks. Nemmad tännasid Run-
ningast, ja läksid ärra ja ei ükski neist
himmustand Runninga Karjane olla,
eaga temma Tenistusesse heita: sest se
läbbi ollesid nemmad woinud Egiptusse.
Ma Nahwaga wägga ärraseggatud sada,
ja Juumala Tahtmisse järrel piddid
nemmad üks isje Nahwas jama.

S. 309. Josef tõi ka ükskord omma
wanna Issa Israel Runninga ette, et
Runningas tedda piddi nähha sama. Ja
Israel tännas Runningast keige se Hea
eest, mis ta temmale ja ta Perrele olli
lubbanud, ja sowis temmale se eest Donne
ja

ja õnnistust selt ellawalt Jummalalt.
Ja Kuningas Warao küssis temmal,
kas temna Ello, Nasta Päiwi paljo
olleks, ehk kui wanna ta olleks? Israel
ütles: Neid Ello, Päiwi, mis minna siin
Ma peäl kui Wobras ollen ellanud, on
sadda ja kolmkymmend Nastad! Wissut ja
kurjad on mo Ello, Nastade Päwad ol-
nud, ja ei sa mitte mo Wannematte Ello.
Päwade liggi, mis neimad kui Wobrad
siin Ma peäl on ellanud (S. 79.). Ja ta
õnnistas jälle Kuningast, ja läks tem-
na juurest ärra, siinna, kuhho Josef neid
olli seädnud ellama (S. 305.)

